

Sygn. akt IV CSK 396/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek

ze skargi uczestników postępowania A.M. i P.M.
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Rejonowego w B.
z dnia 7 marca 2005 r., sygn. akt [...]
w sprawie z wniosku B.Z.
przy uczestnictwie W.S., A.M. i P.M.
o podział majątku wspólnego i dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 grudnia 2009 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania A.M. i P.M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 2 kwietnia 2009 r., sygn. akt [...],

**odrzuca skargę kasacyjną i zasądza od uczestników
postępowania A.M. i P.M. na rzecz wnioskodawczyni 1.800
(tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2008 r. Sąd Rejonowy w B. zmienił postanowienie wydane przez ten Sąd dnia 7 marca 2005 r. w ten sposób, że m. in. w punkcie I: lit. d) dodał: „o wartości 52 184 PLN”, w punkcie II w miejsce „bez spłat na rzecz W.S.” wpisał: „i zasądzić od B.Z., tytułem spłaty, na rzecz W.S. kwotę 151 428,50 PLN z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności”.

Na skutek apelacji wniesionej przez uczestników A.M. i P.M. od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 22 grudnia 2008 r., Sąd Okręgowy w B. w postanowieniu z dnia 2 kwietnia 2009 r. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zmienił postanowienie z dnia 7 marca 2005 r. wydane przez Sąd Rejonowy w B. o tyle, że m. in. w punkcie I lit. d dodał „o wartości 64 400 PLN” (punkt I ust. 1), w punkcie II w miejsce „bez spłat na rzecz W.S.” wpisał: „i zasądzić od B.Z. na rzecz W.S. kwotę 157 536,50 zł z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności” (punkt I ust. 2). W punkcie II oddalił apelację uczestników w pozostałym zakresie.

Uczestnicy postępowania wywiedli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 2 kwietnia 2009 r. zaskarżając je w części tj. w punkcie I ust. 2 oraz w punkcie II.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących zniesienia współwłasności i działu spadku, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Sprawy działowe skupiają wiele różnorodnych kwestii prawnych oraz dotyczą zróżnicowanych, często sprzecznych, interesów majątkowych uczestników (współwłaścicieli lub spadkobierców). Wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawach działowych jest nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego środek odwoławczy dotyczy. Zatem w razie kwestionowania w skardze kasacyjnej wysokości zasądzonej spłaty (dopłaty), wartością zaskarżenia będzie suma

wyrażająca różnicę między spłatą (dopłatą) dochodzoną (oczekiwaną, żadaną), a spłatą zasądzoną przez sąd. Tylko wyjątkowo, w wypadku kwestionowania samej zasady działu, wartością przedmiotu zaskarżenia może być wartość przedmiotu działu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60, z 14 kwietnia 2005 r., II CK 96/00, niepubl. i z dnia 24 lipca 2008 r., IV CZ 53/08, niepubl.).

Z uwagi na to, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kryterium dopuszczalności skargi kasacyjnej, sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy mogą skontrolować tę wartość w każdym czasie, opierając się na aktach sprawy lub wynikach przeprowadzonego dochodzenia. W razie stwierdzenia, że wartość przedmiotu zaskarżenia została przez skarżącego zawyżona i w rzeczywistości nie sięga kwoty stu pięćdziesięciu tysięcy złotych, skarga kasacyjna podlega odrzuceniu albo przez sąd drugiej instancji (art. 398⁶ § 2 k.p.c.) albo przez Sąd Najwyższy (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W niniejszej sprawie skarżący oznaczyli wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 198 069 zł, przez co zawyżyli ją, by osiągnąć próg przewidziany w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. Oznaczona w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia wskazuje na to, że skarżący odjęli od wartości przedmiotu zaskarżenia oznaczonej w apelacji (210 285 zł) jedynie kwotę 12 216 zł. tj. uwzględnioną przez Sąd drugiej instancji różnicę w wartości udziału we współwłasności nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 1359 (64 400 zł – 52 184 zł). W apelacji uczestnicy wnosili też, aby Sąd drugiej instancji zasądził od B.Z. tytułem spłaty na rzecz W.S. kwotę 256 571 zł zamiast zasądzonej przez Sąd Rejonowy w postanowieniu z dnia 22 grudnia 2008 r. kwoty 151 428,50 zł. Sąd Okręgowy zmienił wysokość spłaty na kwotę 157 536,50 zł, co oznacza, że różnica między spłatą oczekiwaną a zasądzoną wyniosła 99 034,50 zł. (256 571 zł – 157 536,50 zł). Uczestnicy nie uwzględnili tej kwoty przy wyliczaniu wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej. Odjęcie kwoty 99 034,50 zł spowodowałoby, że otrzymana wartość przedmiotu zaskarżenia byłaby znacznie niższa niż wymagana przez art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

Mając na uwadze, że ustalona w wyniku tej weryfikacji wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekracza progu określonego w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 i art.108 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).